

Faglig råd for Lærerutdanning 2025
frlu@udir.no

Oslo, 23. mai 2025

Innspill til Faglig råd for Lærerutdanning 2025 (FRLU) om felles rammeplan for ordinære lærerutdanninger

Lektorlaget viser til FRLUs invitasjon til å levere innspill til rådets arbeid med struktur for én felles rammeplan for ordinære lærer- og lektorutdanninger. Vi takker for muligheten til å kunne gi innspill.

FRLU har bedt spesielt om innspill på inndelingen i underkapitler, rammeplanfesting av omfang av praksis, og beskrivelsen av fellesverdier og felleskompetanser i en felles hoveddel.

Lektorlaget mener rammeplanene er et viktig verktøy for felles kvalitetssikring av de viktigste utdanningene for fellesskolen. Rammeplanene gir viktige føringer for lærer- og lektorutdanningene, eksempelvis for omfang av praksis og den faglige progresjonen studentene skal ha i praksis. Slik må det også bli i framtida.

Underkapitlene må tydeliggjøre særpreget for hver lærer- og lektorutdanning

Lektorlaget mener de ulike lærer- og lektorutdanningenes særpreget må framkomme tydelig av de ulike underkapitlene, og at hver utdanning må få ett underkapittel. Vi ønsker ikke at andre prinsipper legges til grunn for underkapitlene, slik som eksempelvis virksomhetsorientering, øvrig lovverk, eller lengde på utdanningen.

Lektorlaget merker seg KDs presisering i oppdragsdokumentet til FRLU om at overgangen til én felles rammeplan likevel ikke skal viske ut velbegrunnede oppdelinger av lærerroller. Det er vi enige i. KD peker videre på at det er nødvendig med «[e]t minimumsnivå av likhet for å gjøre feltet oversiktlig og tilpasset forskjellige behov som finnes i de forskjellige kontekstene man utdanner lærere til» [samme sted]. At man da samtidig peker på ekspertgruppens vektlegging av at strukturen på kapitlene *ikke* bør følge de eksisterende rammeplanene, er for oss vanskelig å forstå. Dagens struktur avspeiler jo i det store og hele dagens såkalte kontekst/skoleslag.

Fellesskoleutvalget er nylig satt ned for å peke ut videre retning for en fellesskole av god kvalitet i hele landet. Dette understreker betydningen av kvalitetssikrede lærerutdanninger med klare fellestrekk for hver utdanning, uavhengig av studiested.

KONTAKT

T: 24 15 50 00

E: post@norsklektorlag.no

BESØK

Torggata 2

N-0181 Oslo

POST

SendSmart 326, Pb. 1

Youngstorget, 0028 Oslo

Org.nr. 879 495 512

Ekspertutvalget peker i sin sluttrapport på at en mer overordnet styring av lærerutdanningene kan kreve det utvalget kaller «*avbøtende tiltak*» og en situasjon der man må «*sikre mer informasjon fra programmene til arbeidsgiver om det konkrete studieløpet enn det som framkommer av nasjonale standarder i rammeplanen*» [s 98]. Dette underbygger vår skepsis til mer lokal autonomi enn det som allerede fins som mulighet i dagens rammeplaner. Studenter må vite hvilken utdanning de søker på, og ikke minst må arbeidsgivere og samfunnet i stort kunne forvente en solid nasjonal standard på lærere og lektorer uansett hvilken utdanningsinstitusjon de kommer fra. En situasjon der hver institusjon vil måtte redegjøre ytterligere for kompetansen til sine avgangsstudenter vil være svært uhensiktsmessig for alle parter.

Læringsutbyttebeskrivelser bør fortsatt benyttes i rammeplanene

Det er stor ulikhet i disiplinlaglig fordypning mellom grunnskolelærerutdanningen og lektorutdanningen. I grunnskolelærerutdanningen er for eksempel didaktikk en del av studiepoengene i hvert enkelt disiplinlag. På Lektor 8-13 og på master + PPU-løpet er den faglige fordypningen så sterk at man kvalifiserer til et PhD-løp i sitt største disiplinlag. Denne forskjellen i faglig fordypning går fram av dagens rammeplaner, er en kompetansestyrke for skole-Norge og må videreføres gjennom solide og systematiserte læringsutbyttebeskrivelser tilsvarende dagens oppdeling.

Det bør videre være tydelige føringer for utførelse og arbeidsmengde for obligatoriske fordypningsoppgaver i integrerte lektorutdanninger. Masteroppgaven bør ha et omfang på 60 studiepoeng og være et selvstendig forskningsarbeid innen disiplinlag eller profesjonsfag. Slike krav må sikres gjennom klare formuleringer i rammeplanen, som er forskrift.

Praksisomfang i alle lærerutdanningsløp må fremdeles rammeplanreguleres

Rammeplanregulering er den beste måten å sikre tilstrekkelig og nødvendig praksis i lærerutdanningene. Ved siden av å kvantifisere i antall praksisdager må det spesifiseres et nødvendig høyt antall undervisningstimer i praksis og i begge/alle aktuelle disiplinlag. Lektorlaget mener kvantitetsføringer i rammeplan ikke trenger være til hinder for å tenke nytt omkring praksis i lærerutdanningene og å bedre koordineringen og samarbeidet mellom studieinstitusjonen og praksisstedet.

Felles kunnskapsområder og kompetanser i en felles hoveddel ikke det viktigste

En felles rammeplan er ment å framheve og styrke fellesskapet i profesjonen. Lektorlaget vil påpeke at det er et svært stort spenn i lærerprofesjonene, fra på den ene side barnehagelærerutdanning og på den annen PPU og undervisning av voksne etter opplæringsloven. Det fins selvsagt fellesverdier og felles kunnskapsområder og kompetanser som favner alle lærerprofesjoner, men Lektorlaget mener det er langt viktigere for rekrutteringen til lærer- og lektorutdanningene at rammeplanen gjennom tydelige delkapitler vektlegger profesjonsfellesskapet og felles kunnskapsområder innenfor hvert studieløp innen lærer- og lektorutdanning.

Strategien Lærerutdanningene 2025

I beskrivelsen av oppdraget til FRLU viser KD til strategien *Lærerutdanningene 2025*:

«I perioden frem til 2025 er det et mål at det samlede kvalitetsutviklingsarbeidet i lærerutdanningene, med god nasjonal koordinering og styrket samarbeid med praksisfeltet, gjør det mulig å redusere rammeplanstyring til et minimum.»

Lektorlaget savner, som part i NFLP, en redegjørelse for i hvilken grad disse målene er nådd. Vi erfarer eksempelvis at det fremdeles er betydelige utfordringer med samarbeid og koordinering når det gjelder praksis. Vi opplever at partene ikke i tilstrekkelig grad har fått tatt en helhetlig og samlet vurdering av nåsituasjonen, før oppdraget om revisjon ble gitt.

I tillegg har det gått kort tid siden rammeplaner for flere lærerutdanninger ble fastsatt. Utdanningene er med andre ord forholdsvis nye, så dette er ikke tiden for større endringer. Det er utfordrende økonomiske tider som vil vedvare i overskuelig fremtid. Vi vil advare mot en rammeplanprosess som legger opp til for store forskjeller mellom utdanningsinstitusjonene. Vi mener det vil kunne skape større usikkerhet hos potensielle lærer- og lektorstudenter og dermed forsterke en bekymringsfull utvikling innen rekruttering til læreryrket.

Med vennlig hilsen

Norsk Lektorlag

Dagne S. Nordli, seniorrådgiver

